

20043 - DRET PENAL I (PART GENERAL)

PRIMERA PART: INTRODUCCIÓ

TEMA 1. CONCEPTE DE DRET PENAL

Concepte de norma penal. Conceptes de delictes i de sanció penal. Penes i mesures de seguretat. Estructura del Codi Penal i de les normes penals. Referència a l'àmbit d'aplicació temporal i espacial i personal de la llei penal. Dret penal i dret penal administratiu sancionador. Referència a la relació del dret penal amb disciplines afins.

TEMA 2. FINALITATS DEL DRET PENAL

Teories de la pena.

TEMA 3 . PRINCIPIS CONSTITUCIONALS EN MATÈRIA PENAL.

Principi de legalitat; Irretroactivitat de la llei penal; Principi de *ne bis in idem*. Principi de intervenció mínima (Ofensivitat, *Ultima ratio*). Altres principis (Principi de culpabilitat; Principi de proporcionalitat; Principi de Humanitat)

SEGONA PART: TEORIA DEL DELICTE

A) ELEMENTS ESSENCIALS DEL DELICTE

1) ACCIO I TIPICITAT

TEMA 4. TEORIA DEL DELICTE

Teoria jurídica del delictes. Classificació dels delictes.

TEMA 5. SUBJECTE I COMPORTAMENT

- a) Subjecte (actiu i passiu). Referència a l'actuació en nom d'un altre i a la responsabilitat de les persones jurídiques.
- b) Comportament (acció i omissió), teoria del comportament; supòsits d'inexistència de comportament.

TEMA 6. LA TIPICITAT: ASPECTES GENERALS

Concepte de tipicitat. Elements dels tipus.

TEMA 7. LA TIPICITAT: ASPECTE OBJECTIU

Relació de causalitat. Relació d'imputació objectiva.

TEMA 8. LA TIPICITAT: ASPECTE SUBJECTIU

- A) Delictes dolosos. Dol: concepte i classes. Error de tipus. Elements subjectius del tipus.
- B) Delictes imprudents. Imprudència: concepte i classes. Sistema legal d'incriminació de la imprudència. Preterintencionalitat.

TEMA 9. LA TIPICITAT AL DELICTE D'OMISSIÓ Omissió pròpia. Omissió impròpia (o comissió per omissió).

2) L'ANTI JURIDICITAT

TEMA 10. L'ANTI JURIDICITAT: CONCEPTE I QÜESTIONS GENERALS

Concepte d'antijuridicitat. Exclusió de l'antijuridicitat: causes de justificació. Elements de les causes de justificació. Error sobre les causes de justificació.

TEMA 11. CAUSES DE JUSTIFICACIÓ

- a) Legítima defensa.
- b) Estat de necessitat.
- c) Compliment d'un deure o exercici legítim de dret, ofici o càrrec.
- d) Problemàtica del consentiment.

3) LA CULPABILITAT

TEMA 12. CONCEPTE I QÜESTIONS GENERALS

Concepte de culpabilitat. Elements de la culpabilitat: imputabilitat, coneixement de l'antijuridicitat i exigibilitat.

TEMA 13. CAUSES D'EXCLUSIÓ DE LA CULPABILITAT

Causas d'inimputabilitat (la minoria d'edat, anomalia o alteració mental, trastorn mental transitori, intoxicació plena, síndrome d'abstinència). El problema de l'actio libera in causa. Error de prohibició. Inexigibilitat (la por insuperable).

B) ITER CRIMINIS I CODELINQUÈNCIA

TEMA 14. ITER CRIMINIS

Els actes preparatoris. Els actes executius: la temptativa. La temptativa inidònea. El desistiment. La consumació.

TEMA 15. AUTORIA I PARTICIPACIÓ

El principi d'accessorietat. Autoria: l'autor directe, l'autor mediat, la coautoría. Participació: l'inductor, el cooperador necessari, el còmplice simple. Distinció entre participació i encobriment. Participació en delictes especials.

BIBLIOGRAFIA

BUSTOS RAMÍREZ, Juan/ HORMAZÁBAL MALAREE, Hernán (1997), ;Lecciones de derecho penal, Madrid:Trotta.

CEREZO MIR, José (1996-1998); Curso de derecho penal español. Parte General, I, Introducción (5ª ed. 1996); Parte General II (5ª ed. 1996); Parte general III (2ª ed. 1998), Madrid, Tecnos.

COBO DEL ROSAL, Manuel/ VIVES ANTON, Tomás; (1996) Derecho Penal. Parte general, 4a. ed., , Valencia, Tirant lo blanch.

LUZON PEÑA, Diego Manuel (1996): Curso de derecho penal. Parte general I. Madrid: Universitas.

MIR PUIG, Santiago(1998); Derecho penal. Parte general, 5a. ed., Barcelona, PPU.

MUÑOZ CONDE, Francisco/ GARCIA ARAN, Mercedes; Derecho Penal. Parte general, 3ª ed., Valencia, Tirant lo Blanc, 1998.

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo/MORALES PRATS, Fermín/ PRATS CANUT, Miquel (1999) Manual de Derecho Penal. Parte general 2ª ed. Pamplona: Aranzadi.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació serà indicat pel professorat el primer dia de classe.